

Tieto-ohjelman kokous 24.9.2020 pöytäkirjaluonnos

Paikka: Skype

Kutsuttu:

Puheenjohtaja Minna Hanski, maa- ja metsätalousministeriö,

Paikalla:

erityisasiantuntija Riikka Knaapi, maa- ja metsätalousministeriö

erityisasiantuntija Ari Mannonen, maa- ja metsätalousministeriö

erityisasiantuntija Niina Riissanen, maa- ja metsätalousministeriö

varajäsen erityisasiantuntija Juha Nurmi, ympäristöministeriö

tutkimusprofessori Raisa Mäkipää, Luonnonvarakeskus

ryhmäpäällikkö Kaisu Harju, Suomen ympäristökeskus

johtava asiantuntija Ulla Pyysalo, Maanmittauslaitos

ylitarkastaja Juha Romula, Keski-Suomen ELY-keskus

varajäsen johtava asiantuntija Soili Ingelin, Pirkanmaan ELY-keskus

metsätietoasiantuntija Juha Inkilä, Suomen metsäkeskus

suunnittelupäällikkö Kalle Eerikäinen, Metsähallitus

ryhmäpäällikkö Matti Laatikainen, Geologian tutkimuskeskus

ympäristöjohtaja Liisa Pietola, Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto

Pysyvänä asiantuntijana mukaan kutsuttuna neuvotteleva virkamies Jaana Kaipainen.

Kutsuttuna Elise Järvenpää, Syke. Johanna Kohl, MMM.

sihteeri Jaakko Nippala, maa- ja metsätalousministeriö

1. Kokouksen avaus
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
 - a. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja
3. Maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuuden tilannekatsaus
 - a. Tilannekatsaus kokonaisuuden etenemisestä
 - i. Jaakko Nippala esitteli toimenpidekokonaisuuden tilanteen
 - b. Tutkimusohjelma (Johanna Kohl)
 - i. Johanna Kohl esitteli maankäyttösektorin tutkimusohjelman kokonaisuuden
4. Tieto-ohjelman valmistelu:
 - a. Hyväksytään kuvaus maankäyttösektorin nykyisistä tietoaineistoista ja tietotarpeista
 - i. Hyväksyttiin kuvaus, todettiin kuitenkin, että tarpeita voi vielä toimittaa.
 - ii. Lukelta tulee maankäyttösektorin toimenpiteiden ilmastovaikutuksia arvoivan Ilmava hankkeen pohjalta vielä tietotarpeita.
 - iii. Todettiin, että tietotarpeet näyttävät melko hajanaisilta.
 - b. Tieto-ohjelman toimenpiteet ja hankkeet
 - i. Käydään keskustelu valmistelun etenemisestä ja tietotarpeiden pohjalta nousevista toimenpiteistä ja hanke-ehdotuksista
 1. Jaakko esitteli tähän mennessä nousseet teemat, joista hankkeita lähdetäisiin kehittämään.
 2. Minna esitteli organisaatioiden tulostavoitteiksi sopivat teemat
 - ii. Käydään kierros ajatuksista organisaatioittain
 1. Pidettiin 10 minuutin tauko
 2. Käytiin kierros organisaatioittain
5. Syksyllä 2020 liikkeelle lähtevät hankkeet
 - a. Kuullaan tilannekatsaus seuraavista hankkeista:
 - i. Maaperätiedon kehittäminen
 1. Maaperätiedon kehittäminen (MaaTi), Raisa Mäkipää esitteli.

Hankesuunnitelma koostuu 6. työpaketista. Turvemaiden paikkatietoaineistoon liittyen käsitellään seuraavia kysymyksiä:

- b. Turvemaiden hiilivarastot ja turpeen ominaisuudet
- c. Maaperän hiilitaseiden muutoksen ja kasvihuonekaasutaseiden mallinnus

Lisäksi hankkeessa käsitellään kivennäismaiden ominaisuuksia ja hiilivaraston muutoksen arviointia. Työpaketissa 5. keskitytään peltomaiden tilan seurantaan: peltolohkokohtaista tietoa tarkennetaan viljavuusanalyysillä, kehitetään peltomaan laadun seurantatutkimusta. Lisäksi todettiin, että valmistelussa on myös turvemaapeltoja koskeva osio.

Käytiin keskustelu hankkeesta.

Todettiin, että kyseessä laaja paketti maaperätiedon kehittämiseen. Tiedusteltiin hankkeen kustannusarviota ja mikä on tuloksena tuleva maaperätiedon tarkkuus. Todettiin, että puustotiedot ovat 16 x 16 hilalle, kysymyksenä päästäänkö 50 x 50 m tarkkuuteen?

Vastauksena hankesuunnitelman laatijoilta: 100 x 100 voisi olla kuitenkin realistisempi.

Kysyttiin arviota metsäojien päästöistä? Todettiin, että ei tehdä erotusta metsätalouden tai turpeen noston välillä. Tarkennetaan turvemaiden ja maankäyttöluokkien tiedosta. Todettiin, että ei uusia estimaatteja päästöistä.

Jatkotoimet: varsinainen tarkennettu maaperätiedon hankintaan liittyvä suunnitelma toimitetaan. Todettiin, että paljon on vielä avoimia kysymyksiä.

i. Maankäytön muutoksen seuranta

Elise Järvenpää Sykestä kävi läpi maankäytön muutoksen seuranta –hankkeen.

Käytiin keskustelu:

Todettiin, että tarve tietotuotteille on akuutti. Onko mahdollista tehdä pilotteja aiheittain / alueittain. Esimerkkinä peltolohkokisteriin liittyen Ruokaviraston kehittämistarpeet. Voidaan kerätä esim. tässä tunnistettuihin tarpeisiin. Sama rakennus- ja huoneistorekisteriin. Tiedusteltiin hankkeessa käytettyä kosteikkojen määrittelmää. Todettiin, että vastaa KHK-inventaariossa käytettävää määrittelmää? Todettiin, että maankäytön muutostietoja tarvitaan myös "land take" indikaattorin ja "no net land take" tavoitteen seurannassa. Todettiin myös, että dialogi Ruokaviraston kannalta on tärkeää tehdä yhdessä molempien hankkeiden kanssa. Todettiin, että sidosryhmiltä on kysytty tietotarpeita. Sidosryhmiltä poimitaan kommentteja, miten heidän tarpeisiin vastataan.

Käytiin keskustelua maatalousmaidan maankäytön muutoksista. KHK-raportoinnin kehittäminen erillinen kohtansa hankkeessa. KHK-raportoinnin inventointi on tärkeää yhdistää maatalousmaidan maankäytön muutoksiin. Jos maatalouden muutoksen menetelmä kehitetään erikseen, niin on tärkeää, että uusi menetelmä perustellaan. Käydään vielä tarkentava keskustelu Luken kanssa.

Todettiin, että tietotarpeita ei ole tarkoitus kerätä lisää vaan pikemminkin tarkentaa. Tämä liittyy käsitteiden määrittelyyn, sillä pelloista puhutaan eri konteksteilla.

Todettiin, että turvemaita koskevassa osuudessa maankäytön muutoshankkeessa kannattanee kuulla myös GTK:n asiantuntijoita. Ehdotettiin myös, että GTK voisi olla myös mukana myös tässä hankkeessa.

Todettiin, että erityisesti kohdassa 2. suot ja kosteikot on hyvin paljon päällekkäisyyttä/synergiaa maaperätiedon kehittäminen -työpaketti 1 kanssa.

Todettiin, että täytyy pitää yhteinen palaveri Ruokaviraston kanssa (SYKE-Luke-Ruokavirasto). Heillä epäilemättä annettavaa myös meidän hankkeelle.

6. Muut aiheet:

a. Syksyn työpaja toimijoiden tietotarpeista 2.10

Todettiin, että 2.10 järjestetään työpaja toimijoiden tietotarpeista ja mukaan pääsee vielä.

b. Henkilövaihdokset tieto-ohjelman yhteistyöryhmässä

Paula Perälän sijainen aloittaa näillä näkymin 1.11., henkilö ei ole vielä tiedossa.

Maanmittauslaitoksen varajäseneksi Mikko Väisänen.

Niina Riissanen aloittaa tieto-ohjelman yhteistyöryhmän uutena puheenjohtajana.

7. Seuraavat kokoukset:

- i. Torstaina 29.10.2020 kello 13:30-16:00
- ii. Torstaina 19.11.2020 kello 13:30-16:00